

شدند. اما واکنش به این ردصلاحیت‌ها از جمله چهره‌هایی مانند روحانی و پورمحمدی از اعضای جامعه روحانیت مبارز و انتخابات‌های بی‌رقیب به‌ویژه درباره رئیس‌جمهوری فعلی، در فضای رسانه و سیاسی ادامه داشته است.

▼ بی‌رقیب بودن در انتخابات مجلس

مثلاًتسنیم در مطلبی آورده است: «مجلس خبرگان رهبری یک مجلس نخبگانی است و دایره افرادی که می‌توانند تأیید شوند، محدود است.» و با این استدلال بی‌رقیب بودن کاندیداها در انتخابات را در برخی حوزه‌ها توجیه کرده و منطقی دانسته است و بعد با اشاره به ردصلاحیت پورمحمدی، کاظم صدیقی، مرتضی آقائهرانی، ناصر سقایی بی‌ریا و مهدی طائب در دوره قبل به تأیید عملکرد شورای نگهبان درباره ردصلاحیت‌ها پرداخته‌است. در همین راستا عبدالله گنجی، فعال سیاسی و رسانه‌ای اصولگرا نیز درباره انتقادات به ردصلاحیت‌ها با اشاره به سخنان احمد زیدآبادی، فعال سیاسی در سال ۹۶ آورده است: «معادلات را صرفاً با مدل مفهومی جناح-قدرت می‌فهمد و جای سومی را نمی‌بیند. پس نتیجه اینکه شورای نگهبان هم بخشی از جناح است. بعد سردرگم می‌شود که مثلاً چرا صدیقی یا آقائهرانی رد شدند؟ اینها که هم‌سو هستند.»

▼ ابراهیمی: اختیار این ردصلاحیت‌ها را دارند

همچنین حسین ابراهیمی، عضو جامعه روحانیت درباره عملکرد شورای نگهبان و ردصلاحیت افرادی مانند مصطفی پورمحمدی به هم‌میهن گفت: «با توجه به اینکه سوابق علمی و حوزوی مطرح است، دست شورای نگهبان است که این موارد را تشخیص دهد و شورای نگهبان باید اجتهاد آنها را تشخیص دهد. بالاخره ایشان یک چهره سیاسی است که دکتری دارد و باسواد است و اینکه شورای نگهبان چنین تشخیصی داده است، خودش باید توضیح دهد. من در جریان مقام علمی آقای پورمحمدی نیستم و نظری نمی‌دهم اما در مقام چهره سیاسی فردی نیرومند و قوی است که سابقه وزارت دارد. به هر حال شورای نگهبان نظارت استصوابی دارد و شش فقیه جامع‌الشرایط و شش حقوق‌دان دارد که بر همین اساس حتماً به نکاتی رسیده‌اند که این عمل را انجام داده‌اند.»

ناصر ایمانی: یک نکته را باید خاطر نشان کرد، علاوه بر فاکتورهایی که در نمایندگی مجلس و یا ریاست جمهوری برای رد و یا تأیید صلاحیت یک کاندیدا وجود دارد، در مسئله خبرگان یک مرحله دیگری هم به نام مسئله اجتهاد دارد، که این موضوع یکی از عواملی است که حتی برخی از چهره‌های معروف روحانیت به این دلیل شاید صلاحیت‌شان مورد تأیید قرار نگیرد. نکته بعدی اینکه ما بخواهیم بگویم تندروها و کندروها هستند، من چنین حسی درباره ردصلاحیت‌های خبرگان نمی‌گیرم که تندروها را تأیید صلاحیت و کندروها را ردصلاحیت کنند، البته از برخی ردصلاحیت‌ها که قبلاً سابقه حضور در مجلس خبرگان دارند و قاعدتاً صلاحیت فقهی آنها مورد تأیید است، اینها را باید ابراز نگرانی کرد. به‌طور مشخص آقای روحانی را من واقعاً دلایل سیاسی این ردصلاحیت را نمی‌فهمم؛ چون ایشان مسئله تأیید فقاهتی ندارد ولی اینکه الان به دلایل غیرفقهاتی و سیاسی تأیید نشده، به نظر من باید صرف‌نظر از اینکه مواضع سیاسی ایشان را قبول داریم یا خیر، باید بحث مستقلی درباره آن داشت که چرا این افراد تأیید صلاحیت نمی‌شوند.

حسین انواری: این سوالاتی که می‌پرسید القایی است، اینکه آقای فلائی تأیید شد و فلائی فلان سابقه را دارد سوال سبکی است و افرادی که شرایط حضور در مجلس خبرگان را باید داشته باشند، مشخص است. برخی

ناصر ایمانی: این موضوع در کلیت و درباره هر دو جریان اصلاح‌طلب و اصول‌گرا وجود دارد. جسارت و شجاعت برای ابراز نظر در کشور در حال تنگ‌تر شدن است و افراد در

حال مصلحت‌طلب‌تر شدن هستند و حاضر نیستند برای بیان دیدگاه‌های خودشان هزینه‌بپردازند؛ به تعبیر دیگر هزینه‌هایبرای اظهارنظرها سنگین شده است. البته این موضوعی که می‌گویم مطلق نیست، بلکه نسبی است و آن را با دهه اول انقلاب و یا سی سال قبل مقایسه می‌کنم. وقتی فردی می‌بیند با یک اظهارنظر درباره موضوعی، ممکن است در انتخابات بعدی صلاحیتش تأیید نشود و یا با اظهار نظر له یا علیه کسی در دولت جایی نداشته باشد، هزینه‌ها بالا می‌رود و نتیجه این می‌شود که افراد محافظه‌کار می‌شوند. این اتفاق به این علت رخ می‌دهد و ریشه آن در این است که بعضاً فرد مشاهده می‌کند که یک جریان فکری در کشور در حال قدرت گرفتن هستند که تحمل عقاید دیگران را خیلی کم دارند، زیرا خودشان افراد بزرگی نیستند و به همین علت تحمل دیدگاه‌های دیگران را ندارند. این افراد و طرز تفکر، مقداری در اداره کشور و در نهادهای مختلف خوش را نشان می‌دهد، یعنی افراد کوچک با تحمل کم حضور دارند. به محض اینکه یک اظهارنظری از فردی درباره موضوعی که مدنظر

▼ عبیدی: مسئله مهم همین است

البته عباس عبیدی، تحلیلگر سیاسی به این‌گونه اظهارنظرها واکنش نشان داده و نوشته است: «آیت‌الله یوسف طباطبایی نژاد، نماینده ولی‌فقیه در استان اصفهان و امام‌جمعه این شهر در بخشی از مصاحبه خود درباره ردصلاحیت داوطلبان مجلس خبرگان گفته بود: «ای کاش روحانی و پورمحمدی ردصلاحیت نمی‌شدند... اما بالاخره ما دور نشسته‌ایم و نمی‌توانیم دلیلش را بفهمیم.» مسئله مهم کشور همین است که کسانی در سطح روحانی و پورمحمدی ردصلاحیت می‌شوند و امام‌جمعه اصفهان هم از دلایل آن بی‌خبر است. ربطی به دور نشستن هم ندارد.» البته که برخی چهره‌های اصولگرا هم هستند که با وجود اینکه نظارت استصوابی را قبول دارند اما از نحوه عملکرد شورای نگهبان و دامنه این نظارت در بررسی صلاحیت‌ها انتقاد کرده‌اند به‌ویژه این نگاه در بخش میانه‌روتر این جریان به چشم می‌خورد.

▼ اهمیت مجلس خبرگان رهبری

مجلس خبرگان از نگاه چهره‌های سیاسی برجسته از جمله امام خمینی و رهبری انقلاب و اکبر هاشمی‌رفسنجانی مورد توجه بوده است. چنانچه امام خمینی در پیامی به اولین دوره مجلس خبرگان رهبری گفته است: «نکته مهمی را به عرض ملت شریف برسانم و آن هم اهمیت ویژه‌ای است که این مجلس دارا می‌باشد. واضح است که حکومت به جمیع شئون آن و ارگان‌هایی که دارد، تا از قبیل شرع مقدس و خداوند تبارک و تعالی شریعت پیدا نکند، اکثر کارهای مربوط به قوه مقننه و قضائیه و اجرائیه بدون مجوز شرعی خواهد بود، و دست ارگان‌ها که باید به واسطه شریعت آن باز باشد، بسته می‌شود، و اگر بدون شریعت الهی کارها را انجام دهند، دولت به جمیع شئونه، طاغوتی و محرم خواهد بود. و لهذا تعیین خبرگان و فقیه‌شناسان از تکالیف بزرگ الهی است و هیچ‌کس را عزری در مقابل اسلام و پیشگاه خداوند قهار نخواهد بود، و من تکلیف خود را در این موضوع ادا نمودم، و همان‌طور که قبلاً تذکر دادم مردم در دادن رأی به اشخاص واجد شرایط آزاد هستند، و هیچ‌کس را حق الزام کسی نیست.»

رهبر معظم انقلاب، همین اخیراً در سخنرانی گفتند: «اهمیت مجلس خبرگان در آنجاست که در موقع لازم می‌تواند رهبر مناسب را برای کشور انتخاب کند» و مرحوم هاشمی‌رفسنجانی هم بارها به چهره‌های سیاسی و جریان‌های سیاسی درباره اهمیت این مجلس و ضرورت توجه به آن در ادوار گذشته توصیه کرده بود.

مجلس خبرگان رهبری با توجه به نقشی که برای آن تعریف شده است، مجلسی مشورتی است که متشکل از فقیه‌های «واجد شرایط» است که براساس اصل ۱۰۷، ۱۰۸ و ۱۱۱ قانون اساسی «مسئولیت تعیین، عزل و نظارت بر رهبر جمهوری اسلامی ایران» را برعهده دارد.

▼ سخن آخر

نقد به بی‌رقیب بودن رئیسی در انتخابات هم از جایگاه موقعیتی او که پیشتر در انتخابات ریاست‌جمهوری یک انتخاب حداقلی را تجربه کرده است؛ قطعاً به نفع او و نظام نیست و این شائبه را ایجاد می‌کند که می‌خواهند موقعیت او را با بی‌رقیب‌سازی حفظ کنند و این موضوع در کنار ردصلاحیت چهره‌های شاخص با نگاه کمی متفاوت نگران‌کننده است. چنانچه مسعود پزشکیان، نماینده مجلس در گفت‌وگو با ایسنا گفت: «وضعیت انتخابات به‌گونه‌ای شده است که از یک تیم اعضای اصلی آن اجازه ورود به صحنه را دارند و از تیم مقابل رده چندم هم به‌زور اجازه ورود به میدان را پیدا کرده‌اند، در این وضعیت برنده مسابقه از قبل مشخص است.» مجلسی به این اهمیت و البته نهاد انتخاباتی برای حکومتی که یک بالش جمهوریت است؛ با هر تصمیمی که موجب تضعیف جایگاه مردم در تصمیم‌گیری‌ها شود، به نوعی تیشه به ریشه زدن است.

گروه سیاسی هم‌میهن درباره عملکرد شورای نگهبان در بررسی صلاحیت ثبت‌نام‌کنندگان انتخابات مجلس خبرگان هم‌میهن گفت‌وگوهایی با ناصر ایمانی، فعال سیاسی اصولگرا، حسین انواری، عضو شورای مرکزی حزب مؤتلفه و حسن بیادی، دبیرکل جمعیت آبادگران جوان ایران اسلامی داشته است که در ادامه می‌آید:

شاهد آن هستیم که چهره‌هایی مانند پورمحمدی و روحانی که از چهره‌های اصولگرای سنتی در جامعه روحانیت هستند از دور رقابت‌های انتخاباتی و چرخه قدرت حذف شده و افراد طیف دیگر تأیید صلاحیت و باقی مانده‌اند. نظرتان درباره این تغییر و تحول در جریان اصولگرایی چیست؟

شاهد آن هستیم که چهره‌هایی مانند پورمحمدی و روحانی که از چهره‌های اصولگرای سنتی در جامعه روحانیت هستند از دور رقابت‌های انتخاباتی و چرخه قدرت حذف شده و افراد طیف دیگر تأیید صلاحیت و باقی مانده‌اند. نظرتان درباره این تغییر و تحول در جریان اصولگرایی چیست؟

این صلاحیت را ندارند، برای مثال از لحاظ علمی سطح پایین‌تری دارند. در مجموعه صلاحیت‌ها که صلاحیت علمی نیز بخشی از آن است، شورای نگهبان نظر می‌دهد و صلاحیت‌ها را تأیید می‌کند و دلایل ردصلاحیت را به نامزدها اعلام می‌کنند و آنهایی که دوست دارند دلایل شورای نگهبان را مطرح کنند. اصلاً شورای نگهبان جناحی عمل نمی‌کند و شأن آن در این حد نیست که اینگونه عمل کند. شورای نگهبان یک رابطه دارد که قانونی و شرعی است؛ چه در مصوبات مجلس و چه در انتخابات.

حسن بیادی: متأسفانه چهره‌های سنتی جبهه اصولگرا را هم حذف کردند و با این کاری که انجام دادند، تردیدی نداشته باشید که ریزش آرا رخ خواهد داد و قطعاً اعتماد عمومی سلب خواهد شد. البته تا این‌نوع روش انتخابات و تأییدها و یا ردصلاحیت‌ها اصلاح نشود، هر نوع تقیصه و اشکالی را می‌توان متصور شد. این چه نوع حکومتی است که در آن هرکسی رئیس‌جمهور شود یا پس از پایان دوران ریاست، با ممنوع‌الخروج می‌شود، یا مرعوب می‌شود و یا محکوم؟! این سیستم نشان می‌دهد که فرایندی که منجر به انتخابات می‌شود، اشتباه است که منجر به این اتفاق می‌شود. برای رؤسای مجلس، وزراء، اعضای شورای شهر و هر کسی که تأثیری داشته باشد این اتفاق رخ می‌دهد، خب این چه سیستمی است که بتوان از آن حمایت و پشتیبانی نمود؟ این تغییر و تحول را ابتدا باید در این جست‌وجو کرد

آیت‌الله نمازی درگذشت

آیت‌الله عبدالنبی نمازی، عضو مجلس خبرگان رهبری و عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم و نماینده سابق ولی‌فقیه در کاشان پس از یک دوره بیماری، یکشنبه ۸ بهمن ۱۴۰۲ در منزلش دار فانی را وداع گفت.

این ردصلاحیت‌ها معنا ندارد

محمدتقی فاضل‌مبیدی، عضو مجمع محققین و مدرسین حوزه علمیه قم درباره ردصلاحیت چهره‌هایی مانند حسن روحانی در گفت‌وگو با دیده‌بان ایران گفت: «این نوع برخوردها جز هزینه برای نظام، چیزی در پی ندارد. بحث من درباره شخص آقای روحانی نیست، ولی در یک نظام جمهوری اسلامی که از اول براساس صداقت، عدالت و رأی مردم بنا نهاده شده بود و امام هم روی رأی مردم اصرار داشتند، کار دارد به جایی می‌رسد که خودی‌ترین و باسابقه‌ترین افراد انقلاب را حذف می‌کنند؛ از امثال آقای هاشمی گرفته که در انتخابات سال ۹۲ ایشان را تأیید صلاحیت نکردند و ممکن است فردا نوبت افراد دیگر هم بشود.» وی در ادامه افزود: «جریانی پشت پرده دارد کار می‌کند و این جریان هیچ اعتقادی به انتخابات، رأی مردم و دموکراسی ندارد و با یک انتخاب حداقلی صوری هم راضی است که قدرت و ثروت در دستش باشد. و الا معنا ندارد کسی که هشت سال رئیس‌جمهور یک کشور بوده، چند دوره در مجلس حضور داشته و دبیر شوراییالی امنیت ملی هم بوده، یعنی حساس‌ترین مسئولیت‌های کشور را داشته و الان بگویند شما صلاحیت مجلس خبرگان را ندارید. اینها نشان‌دهنده حرکت یک جریان خیلی خطرناک است. لذا من به آینده این انتخابات خیلی خوش‌بین نیستم؛ که چگونه برگزار خواهد شد.»

ردصلاحیت مرتضوی مقدم

به گزارش خبرآنلاین، براساس خبرهای منتشرشده در فضای رسانه‌ای و مجازی، شورای نگهبان صلاحیت حجت‌الاسلام مرتضوی مقدم، رئیس سابق دیوان عالی کشور را برای حضور در انتخابات خبرگان تأیید نکرده است. وی در حال حاضر مشاور حجت‌الاسلام غلامحسین محسنی‌اژه‌ای، رئیس قوه قضائیه است. پیش از این نیز، علی‌اکبر رائفی‌پور، چهره سیاسی تندرو، به خیر ردصلاحیت سیداحمد مرتضوی مقدم، واکنش نشان داد و در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «پس از حماسه خراسان جنوبی!، این خبر در صورت صحت حقیقت شوک‌آور و مأیوس‌کننده است. در ایام خدمت مرتضوی مقدم از منتها الیه چپ تا راست از او راضی بودند چون طعم شیرین عدالت را با او چشیدند. ساده زیستی او زبانزد خاص و عام است. آگاهی به علم قضاوت و خبرگی در حل پرونده‌های پیچیده... حقیقتاً چرا با هرکسی که توانسته بین مردم و نظام آشنی ایجاد کند و نمادی از کارآمدی کشور باشد، اینگونه برخورد می‌شود. امیدوارم این خبر صحت نداشته باشد!»

دوشنبه ۹ بهمن ۱۴۰۲

سال دوم • شماره ۴۳۵

www.hammihanonline.ir

حسن بیادی: همانگونه که گفتم چون جریان اصولگرایی نتوانستند تغییر‌راه‌به‌شکل صحیح در جامعه‌حامیان خودتبلیغ و تبیین کنند، خود اصولگراها به‌صورت گروه‌ها و احزاب مختلف این کار را انجام می‌دهند و اصلاح‌طلب‌ها نیز همین‌گونه هستند. شاید در ابتدا این اتفاق خوب نباشد اما با کمی استقامت و مبارزه با نفوذی‌ها و منحرفین و تمامیت‌خواهان در آخر نتیجه خوبی را در بر خواهد داشت. در پایان از دلسوزان انقلاب برای حفظ و حراست از دستاوردهای وزین انقلاب اسلامی و خون شهدا و تلاش مؤمنانه ایشان‌گران می‌خواهم که بیایند با مقابله با این خالص‌سازی و جریان انحرافی در شناسایی نفوذی‌های داخلی و خارج‌جی جدی باشند و با حمایت خود از خواسته و مطالبات رهبری در زمینه جلب مشارکت عمومی مردم نجیب و خوب و باوفای ایران اسلامی کوشا باشند.